ԲԵՐԳԻ ՏԱՐԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ՄԱՍԻՆ

ՈՒՐԱԽԱՑՈՒՄ ԱՐՎԵՍՏԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՏՈՐ ԱՍՏՂԻԿ ՊԱՐՈՆԵԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՏՈՐ ԱՍՏՂԻԿ ՊԱՐՈՆԵԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՅԱՌԱՋԴԱՆՔ

Օրագիր Ազգային Պաշտպանութեան

Հրատարակչատուն՝ Պոլիս, Պերա, Ռեշատիյէ փողոց, թիւ 28

Հեռագրական հասցէ՝ Յառաջդանք Պոլիս

Տարեկան գին՝ Պոլսոյ մէջ ոսկի 28 մէկ տարի

Տիկին Վահան Տիւզեան ողջ. . . . ոսկի 28 մէկ տարի

Տիկին Ա. Ս. Ալեքսանեան յանձն. ղրկ

դարթուլաճադ հիչ պիր չարկլերի պուլմայըսը եա էօլեհէքլեր վէ եա թէսլիմ օլաճադլար տըր»։

Մէքքիւր միւպաքիրլի ուճումիկ Տէյթվմլէրին վէ ար Միհիրին էօլսիքլերինի թասսիք իտէրէք, պէր վէհմի աթի խամմի քէլամ իյլեր։

«Աբըղդ պիր գաչ եիւղ մէթրօլուդ պիր խմիխաա (տարածութիւն) իչին. ակ ակօրթ խարաֆընտան գուչաղըմըզ օլտուղու հալտէ, մաղլուպ օլմուշ վէ գաթիլն մաղլուպ օլմուշ տուր։

Սուհ տէֆթէրէն խպդա օլուճաճադ տըր, լաքին մէղքիւր սուհ վէթան. բէրմէր վէ էհլը քեամիլ քիմէյէրին եիւրէքլէրինէ պուլունան օլ ակրին անչագը մահվ իտմէկդէնէք տիր։

ԹԻՒՃԱՌԻՔ

Լիվըրպուլ 27 մայիս։

Ցորեան բանուկ 7 7/8։
Վաճառք 12,000 պուշաս։
Չաղրը մոլ 880,000 պուշաս։
Բիչաճ իգպէքմիյէ մկյեալ։
Գուա հաֆթանըն սաթըչը 99,000 պու.
Վ իչնա 27 մայիս։
Լօնտրա իւղերինէ գամպիօ 3 պուլը 124, 83։

Լօնտրա 27 մայիս։

Ա.ֆրօն 20
Մօհէր կյի մոլ 42
Յաթլի իրկյի 3 ն։
Չոլանաս չէքլերի ն։ 33—33 1/2
Քարիզ իւղերինէ գամպիօ 25,30։

ՍԱՐՄԱՖԻՅԻԼ

ԳԱԼԱՓՈՍ ԻՒԶԱՒՍԸ
ԼՍԱՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՒԼ

» 17 Ասպահ պէրաը . . 31—16
» » Ասաթի 4 . . . . . 31—18

Սօսիէթէ ժէնէրալ . . . 11,3/100
Ֆրէնսի » . . . 11,19/100
Շեմֆնաքիէր խմիխրապը 130
Խմիխրապ 1863 314
» 1865 326
» 1869 . . . . . 272 1/2

ԱԳԱՀ ՖԻՆԱՆՍԱԼԸ

Ինկլիզ լիրաը 110, 5
Լաթֆի 87,34
Բոլ 89
Գըրըմից 81,22
Պէյազ մէհմիյէ Ֆէրզի. 1,26
Պէյլիք—ամիո 105,8
Մէմպաք 105,16
Պաղըր 117

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Կէչէն նիւսախ միզէ պիլտիրմիշ կիպի, Եէմէն միլայէթի վալիսի տէվլէթլու Բէսիճի բաշա Հաղրէթլերինէ Զաթը Հաղրէթը Շահանէ թարաֆընտան իհսան պուրնան պիր գապզա միւրաատա գըլըճըն Զաթը Հաղրէթը Շէհրիյարի եավէրլերինաէն պիրինչ Թէվֆիկն գըլըճը մէգքիւրան Միւշիրը միւչարիէյ Հաղրէթլերի ճանիպինէ իրսալ գըլընաճագը մէսաւի տիր։

—Բուսիաա վէ Մէհմէտ Էմին տէ սըղըը խասմէ էլիկի պուլունուս. Հասէպինէ, Ավսթրիա տէվլէթի իչուս խասմէ էլիկին սէրայէթինի ուչն իյմէք գըմնընաա, թէհտիտը միւքթէղիյէի թէղէքքիւր իչին պիր գոնֆերանս ափըրնը թէքլիֆ իյլէմիչ. վէ Իտմիէբա տախի իչուս թէքլիֆի գապուլ իյլէմիչ տիր։

—Թահրիրաթը էճնէպիյէ գալէմի Սէր-Խայիֆէսի Օհաննէս էֆէնտի խորատանճեան ակէմպուրկէրը մախսուս իլէ պու կիւնն Օաէսա վաբօրըլար Ոչն-Բէլէբրսպուրիա միւհէվէճճիհէն Տէրը—սաաաէթէն հարէքէթի իյլէմէքտէ օլտուղու մէսմուհիմիլ օլմուշ տըր։

—Տէրը—սաաաէթէն Ձրանսա ոէֆիերի Մէլքիօր տը վ.օկէ հադրէթլերի իտմէղլ ամիրէսէն Լ.ափսիս պուլլուրան ֆայթօնլարա սիւվար օլտուղու, վէ մայէթինաէ սէֆարէթի ակմուրլարը պուլունտուղու հալտէ ափընդի կիւն Շանըայի տէվլէթի բէյնի իպգէթլու տէվլէթլու ֆիտաիլ բաշա, վէ տէվլէթլու ուճուֆէթլու Սերասքեր բաշա հադրէթլերիյլէ, վէ Տիվանը Ա.Ֆքեամ Ա.տաիյէ վէ Մեարըֆը Ումումիյէ վէ թիճարէթի նազըրլարը տէվլէթլու բաշալար հաղարաթընա, վէ Զապթիյէ միւշիրի տէվլէթլու Հիւսնի բաշա հադրէթլէրինէ Տախիլիյէ նազըրը ուճուֆէթլու էֆէնտի հադրէթլէրինէ ըհամ միւշաւիրլիէ ըհամ վէքիլ տիր։

—Տէրը—սաաաէթէն մայիս 20 թարիխիյէ Թաղմիղ զաղէթասընաա ամիխաէքիթէէլէկտրաֆիամէ կէօրիւլմիշ տիր։

«Խոխ իպգլաղ միւ զաքէրաթը էթէրք օլտնաուղու չաճասը սահիհ տէյիլ տիր։ Գուա պաղաճ տէվլէթէ պիր գաչ թէքլիֆ վուգուա պուլմուշ իսէաէ, հէնուզ պիր գարար թէապիւք իյլէմէմիշ տիր։

—Գօլէրապտասա Սըբըվ զաղէթասը մայիս 20 թարիխիյէ չուսամիխէի պէնամ նէչր իյլէմիչ տիր։

Խըտիվի Մըսըը հադրէթլերի Գահըը Ա.Ֆէնդ (Կասպիյ Ծով) իզէրինաէ իչ գըթա գալէ ինչաէնա միւպաչէրէթի իյլէմիչ տիր։

Խըտիվը միւչարիէյ հաղրէթլերիյլէ եուռնան հիւքիւմէթի, վէ Մեհմէտքէթէյն, վէ Սըրպիսթան վէ Գալա տաղ խատրելերի պէյնիլերինաէ եադընաա պիր Շարք ինգլապթընա (փափխաութիւն) գարար պիր միւտաֆէքէյէ ապտընը խասթը միւզաքէրէյէ ալմըչտըր տըր։

Երկուան թիւերնաա մէջ 10—12 տողէ բադիպտեալ յօգուտաճ մը որխաալմամբ երկու անգամ հրատարակուած է. նաև առաջին երեսին 4 րդ. սիւնակին 13 րդ. տողին մէջ չչու կ բառը պէտք է չչակ (սուլթ. գարմիք մը) կարդալ, և երկրորդ. երեսին դ. սիւնակին 19րդ. տողին մէջ «Կիլիկիոյ» բառը «Կաւիսիոյ» պիտի ըլլայ։

Ա Զ Գ

Ազգ. Ընդհանուր ժողովական մասնաւորներդ տարեդարձը կատարելու համար Պէշիկթաշէն անձնական խուճուռ մը Սիւրիյա անուն լիտա չքեղ, մեծ ու սրընթաց արբանեակ չոգենաւը վարձած է ինքնապատա Հայրենասիրաց ընկերութեան։

Ա.յս մասին խմբիս կողմանէ ըլլալիք կարգադրութիւնները մասնաւոր յայտարարութիւններով պիտի հրատարակուին ի գիտութիւն հասարակութեան։

ի դիմաց Մասնաժողովոյ
Պ. Գ. Գալըպճեան։

Ա Զ Գ Ա Յ Ի Ն

ՊՐՈՒՍԱՅԻՍ Ա-ՈՒՆԴՐԸ
ԵԻ ՉԱՑ ՄԱՄՈՒԼԸ

Ցուցնելու համար թէ Հրաչեայ այս չաբաթ օրուան Մասիսի մէջ որչափ առանց վատահ բացատրութիւններ ըրած է, իր յօդուածը հոս կ'օրինակենք ըրած փոխոխութիւններս նոտր գրով նշանակելով։

«Մասիսը իւր բազում առաւելութիւններն ունի. նոր ճշմարտութիւն մը չէ այս. բայց նաև իր բազմազիմի թերութիւններն ունի։

Վսեմ և չահաւէտ են այն առաւելութիւնները զորոց արդիւնքը կը վայելէ քաղաքակրթեալ աչխարհը։

Մամլոյ ազատութեան գեղեցիկ կողմն են այնառատ երեսութիւնները։

Վարդը չատ գեղեցիկ է, սիրուն և փափուկ, բայց իւր փուշն ունի։

Ինչպէս վարդն իւր փուշը, նոյնպէս և մամլոյ ազատութիւնն իւր տգեղ կողմն ունի, եթէ չարաչար դործածողներու ձեռք անցնի։

Ազատութիւն միտքերը տեսնելով մամլոյ ազատութեան չարաչար դործածութիւնը, կը խորչին՝ ոչ թէ մամլոյ ազատութեան գեղեցիկ նկարին, այլ բուն իսկ մամլոյ ազատութենէն, և ահա նեղուին զանձինքնիս ոչ ուտել և ոչ ըմպել՝ մինչև ապանդեն գմամլոյ ազատութիւն։

Սակայն՝ մամլոյ ազատութեան կոյր թշնամիներէն աւելի ճնասաբեր էղան նորա կարծեցեալ բարեկամները։

Հարցուր ո'ր լրագրի որ կուգիս թէ ինչ է քու նպատակդ. կը պատասխանէ.—օրէնք, իրաւունք, արդարութիւն, ճշմարտութիւն, ազատութիւն։

Դարձեալ հարցուր թէ ի՞նչ է քու պաշտօնդ, և կ'ըսէ քեղի,—բողոքել զեղծմանց անկարդուկանոնց և ապօրինութեանց դեմ, հասարակայնին պաշտօնեաներուն կարդ և ճիւսասարեր վարմունքը դատապարտել և արդարութիւն պահանջել։ Լաւ ուրեմն։ Պահպան այդ պատասխաններն առանալէդ յետոյ դու և ոչարագ մ'ունիս կատարելու, և դիտե՞ս ի՞նչ է այն, կարդ ոչ ոչափ ունիս, կարգա նոցա գրածները, բայց մի՛ քննադատեր, վասն զի դու պարտաւոր ես միայն հաւատալու և ոչ քննադատելու վասն զի այն ատեն չարաչար կը մեղանչես և կ'ըլլաս նախատահաս. հերետիկոս ու հերձուածող, կամ ագէա, անքաղաքակիրթ և մամլոյ ազատութեան թշնամի։

Ասոնք դիտնալէ ետև մինթ կը բնաւ մարդ համարձակիլ հարցնելու թէ Պրուսայու առաջնորդին համար լրագրոց ամանց մէջ տեսնուած կոչ գնուցային ընդհանրին ի՞նչ կը նշանակէ. Պրուսայու այն մարդուն համար կըսենք, օրուն համար եղած այնչափ ընդհանրութենց հաւատալը չդար մարդուն, և ի՞նչ ընչ նախորդ։

Մենք արդարև զարմանալեաց դարու մը մէջ կ'ապրինք, և չենք կրնար այդ մարդուն համար քանի մը լրագրոց մէջ տեսնուած ընդհանրութեան նշանակութիւն մը տալ, այն ձախորդ և յայտնի ընդհանրութեան համար խոսինք, որ իրաւամբ հայ Մամլոյն ախտաւէնք է և ոչ քանիա և ընչաքաղց ազդայնոց զղուանք կ'աղդե։ Ասի առ այսոյդ մ'ես թէ օրագրութիւնը մեր մէջ ա'ր աստիճան նուաստութեան իչած է այնպիսի անձանց ձեռօք, որ խմբագրութեան վսեմ պաշտօնը երազնուն մէջ միայն տեսած ու տեսրած կը թուին, անանկ որ այսուհետև մարդ այդ տեսակ լրագրներու կամ գըրածին, քարոզածին և բաղդածին բոլորովին հակառակն իմանալու է, և կամ ա'նպես հաւատալու է որ այդ մարդիկը հասարակաց կարծիք, օրէնք, իրաւունք, արդարութիւն և ճշմարտութիւն բառերն իրենց խաղալիկ և պարզամիտներ խորհելու դրամազլուխ մ'ըրած են։

Ցաւ է մեզ արդարև որ այս տողերը դրելու տխուր հարկին մէջ կը գտնուինք այսօր մեր որ կարծեաց և մամլոյ ազատութեան անկեղծ բարեկամ ենք. բայց այս զիղ ծուռիներն ալ՝ որ միշտ վտանգաւոր են՝ յատուկան կը դատապարտենք։

Ասոնց մէջ մեզ ամենէն աւելի ցաւցնողն է այն ինչ որ կը տեսնենք, որ իրաւամբ հայ մամլոյն ախտաւէնք է և ոչքամիա և լրջախոհ ազդայնոց զղուանք կ'աղդե։ Ասի առ այսոյդ մ'ես թէ օրագրութիւնը մեր մէջ ա'ր աստիճան նուաստութեան իչած է այնպիսի անձանց ձեռօք, որ խմբագրութեան վսեմ պաշտօնը երազնուն մէջ միայն տեսած ու տեսրած կը թուին, անանկ որ այսուհետև մարդ այդ տեսակ լրագրներու կամ գըրածին, քարոզածին և բաղդածին բոլորովին հակառակն իմանալու է, և կամ ա'նպես հաւատալու է որ այդ մարդիկը հասարակաց կարծիք, օրէնք, իրաւունք, արդարութիւն և ճշմարտութիւն բառերն իրենց խաղալիկ և պարզամիտներ խորհելու դրամազլուխ մ'ըրած են։

Ցաւ է մեզ արդարև որ այս տողերը դրելու տխուր հարկին մէջ կը գտնուինք այսօր մեր որ կարծեաց և մամլոյ ազատութեան անկեղծ բարեկամ ենք. բայց այս զիղ ծուռիներն ալ՝ որ միշտ վտանգաւոր են՝ յատուկան կը դատապարտենք։

Ասոնց մէջ մեզ ամենէն աւելի ցաւցնողն է այն ինչ որ կը տեսնենք, որ իրաւամբ հայ մամլոյն ախտաւէնք է և ոչքամիա և լրջախոհ ազդայնոց զղուանք կ'աղդե։ Ասի առ այսոյդ մ'ես թէ օրագրութիւնը մեր մէջ ա'ր աստիճան նուաստութեան իչած է այնպիսի անձանց ձեռօք, որ խմբագրութեան վսեմ պաշտօնը երազնուն մէջ միայն տեսած ու տեսրած կը թուին, անանկ որ այսուհետև մարդ այդ տեսակ լրագրներու կամ գըրածին, քարոզածին և բաղդածին բոլորովին հակառակն իմանալու է, և կամ ա'նպես հաւատալու է որ այդ մարդիկը հասարակաց կարծիք, օրէնք, իրաւունք, արդարութիւն և ճշմարտութիւն բառերն իրենց խաղալիկ և պարզամիտներ խորհելու դրամազլուխ մ'ըրած են։

Ցաւ է մեզ արդարև որ այս տողերը դրելու տխուր հարկին մէջ կը գտնուինք այսօր մեր որ կարծեաց և մամլոյ ազատութեան անկեղծ բարեկամ ենք. բայց այս զիղ ծուռիներն ալ՝ որ միշտ վտանգաւոր են՝ յատուկան կը դատապարտենք։

Ասոնց մէջ մեզ ամենէն աւելի ցաւցնողն է այն ինչ որ կը տեսնենք, որ իրաւամբ հայ մամլոյն ախտաւէնք է և ոչքամիա և լրջախոհ ազդայնոց զղուանք կ'աղդե։ Ասի առ այսոյդ մ'ես թէ օրագրութիւնը մեր մէջ ա'ր աստիճան նուաստութեան իչած է այնպիսի անձանց ձեռօք, որ խմբագրութեան վսեմ պաշտօնը երազնուն մէջ միայն տեսած ու տեսրած կը թուին, անանկ որ այսուհետև մարդ այդ տեսակ լրագրներու կամ գըրածին, քարոզածին և բաղդածին բոլորովին հակառակն իմանալու է, և կամ ա'նպես հաւատալու է որ այդ մարդիկը հասարակաց կարծիք, օրէնք, իրաւունք, արդարութիւն և ճշմարտութիւն բառերն իրենց խաղալիկ և պարզամիտներ խորհելու դրամազլուխ մ'ըրած են։

Բարեմուղիմաս եպիսկոպոսի պատրիարքական ընտրութեան յանձնաժողովով ամբաստանեալ եկեղեցականի մը համար եղած այնչափ յայտնի ընձահանրութիւն մը վերահասկացողութիւն մ'է այնպիսեաց, և եթէ այս վատթար ընթացքը մեր մէջ յարատևէ, այսուհետև բանիբուն, զգաստ, խոհեմ և հաստատակաց օգուտն ու բարին խորհող բանիբուն և ընտիր եկեղեցականներ ի միւսանգամ դալուստան մեր առանձնութեան ատրակայս չենք։

Լաւ կը յիչենք որ երեսփոխանական ընդհանուր ժողովոյ նիստերէն մէկուն մէջ գաւառական հաստատարութեանց խնդիրը բացուած ատեն՝ ասոնց բարձման համար վարչութեան կողմէն բանաւոր միջոցներուն նկատմամբ հարցաքննելու եղան գաղաքական ժողովոյ մեր ներկայացուցիչները, որոնք պատասխանեցին թէ ինչ կը նշանակէին այն հարցաքննութիւնները։

Գաղաքական ժողովը Պրուսայու առաջնորդական խնդիրն ալ իրաւամբ իրը հարատահարութեան խընդիր նկատելով՝ փութացած պատասխան կատարել, և ահա կը գտնուին լրագիրներ, որ վերանակ գաղաքական ժողովոյ այս ընթացքը քաղաքականութեան, անոր դեմ կը ղնին։

Ասով օրէնքն ու արդարութիւնը կը ատնահարին, ազդային իշխանութիւնը կը տկարացնին և անիշխանութիւնն ու ղեղծումները կը քաջալերեն ի՛ինչաս կամ մանաւանդ ի կործանումն ազդին։

ՀՐԱՉԵԱՑ

ՍԵՒԱՍՏԻԱ

5 մայիս 1981

Մ. Խմբագիր։

Ազդօգուտ Օրագրոյդ 410 թուով հրատարակուած Մխիրգատ ատորագրութեանդ իրը Տրապիզոնէն գալած նամակին դեմ մեր հետևեալ պատասխանը հրատարակելը նիպ կը խնդրեմք ի սէր ճշմարտութեան։

Սիրելի էր մեզ և է այսպիսի գըրութեանց կարևորութիւն չտալ և վիճաբանութեան մէջ ոտք չհանել, սակայն ցաւ է տեսնել որ՝ չատ անգամ անխիղճ կրից դերիները դիմակաւորելով կը ճգնին մինչև իսկ արեգական դեմ սև վարագոյր մը քաշել և ճշմարտութիւնը առ ատն կոխել. ուստի չը կրնալով հանդուրժել ասոր, պարտ անձին կը հասմարիմք բան կարողութեան մեր՝ պաշտպան կանդնիլ ճշմարտութեան։

Նամակագիրը կամ լաւ ևս է ըսել Դեր. Հեղինակը կամ թէլադրիչը Հայրենիք լրագրին հրատարակութիւնը յարմար առիթ սեպելով իր բոլոր ղորութիւնները աչխատեր է դիեարտու վարդապետ ատրատաւորել, բայց և այնպէս երբէք չէ կրցեր բան մը դանել և միայն ամբաստանեալ կարապետ եպիսկոպոսի պէս ընել յանցանքներով ամբաստանեալ եկեղեցականի մը համար եղած այնչափ յայտնի ընձահանրութիւն մը վերահասկացողութիւն մ'է այնպիսեաց, և եթէ այս վատթար ընթացքը մեր մէջ յարատևէ, այսուհետև բանիբուն, զգաստ, խոհեմ և հաստատակաց օգուտն ու բարին խորհող բանիբուն և ընտիր եկեղեցականներ ի միւսանգամ դալուստան մեր առանձնութեան ատրակայս չենք։

Լաւ կը յիչենք որ երեսփոխանական ընդհանուր ժողովոյ նիստերէն մէկուն մէջ գաւառական հաստատարութեանց խնդիրը բացուած ատեն՝ ասոնց բարձման համար վարչութեան կողմէն բանաւոր միջոցներուն նկատմամբ հարցաքննելու եղան գաղաքական ժողովոյ մեր ներկայացուցիչները, որոնք պատասխանեցին թէ ինչ կը նշանակէին այն հարցաքննութիւնները։

Գաղաքական ժողովը Պրուսայու առաջնորդական խնդիրն ալ իրաւամբ իրը հարատահարութեան խընդիր նկատելով՝ փութացած պատասխան կատարել, և ահա կը գտնուին լրագիրներ, որ վերանակ գաղաքական ժողովոյ այս ընթացքը քաղաքականութեան, անոր դեմ կը ղնին։

Ասով օրէնքն ու արդարութիւնը կը ատնահարին, ազդային իշխանութիւնը կը տկարացնին և անիշխանութիւնն ու ղեղծումները կը քաջալերեն ի՛ինչաս կամ մանաւանդ ի կործանումն ազդին։

ՀՐԱՉԵԱՑ

ՍԵՒԱՍՏԻԱ

5 մայիս 1981

Մ. Խմբագիր։

Ազդօգուտ Օրագրոյդ 410 թուով հրատարակուած Մխիրգատ ատորագրութեանդ իրը Տրապիզոնէն գալած նամակին դեմ մեր հետևեալ պատասխանը հրատարակելը նիպ կը խնդրեմք ի սէր ճշմարտութեան։

Սիրելի էր մեզ և է այսպիսի գըրութեանց կարևորութիւն չտալ և վիճաբանութեան մէջ ոտք չհանել, սակայն ցաւ է տեսնել որ՝ չատ անգամ անխիղճ կրից դերիները դիմակաւորելով կը ճգնին մինչև իսկ արեգական դեմ սև վարագոյր մը քաշել և ճշմարտութիւնը առ ատն կոխել. ուստի չը կրնալով հանդուրժել ասոր, պարտ անձին կը հասմարիմք բան կարողութեան մեր՝ պաշտպան կանդնիլ ճշմարտութեան։

Նամակագիրը կամ լաւ ևս է ըսել Դեր. Հեղինակը կամ թէլադրիչը Հայրենիք լրագրին հրատարակութիւնը յարմար առիթ սեպելով իր բոլոր ղորութիւնները աչխատեր է դիեարտու վարդապետ ատրատաւորել, բայց և այնպէս երբէք չէ կրցեր բան մը դանել և միայն ամբաստանեալ կարապետ եպիսկոպոսի պէս

կաթանութեամբ՝ Մանր-ն իր յախտան դաղափարներովը և Օրաֆիէ իր հատան խորհրդածութեամբը բաւական լոյս ու չահ չամիած են աղդին։

Հրապարակական թերթերն աղդի մը յառաջադիմութեան թեւերն են։ Լուսաւորեալ դարու վառոց դաբնիներ։

Մենքնը խաւարի սև արիւնն է։ Ծծենք միչտ զայն։ Հոդ եսպառ ընենք. տապալենք խաւարը։

Խաւարի արեանը մէջ լուսոյ ղենքեր թաթխենք, դրիչներ։

Ծարգենք գրիչը, ինչպէս հրսկային իր ղենքը, քահանայն իր խոչը։

Ծառայադիմական խոհմանց ծաղերով ծանրացած ճակատներ չանձնենք մեր հողակոյտին։

Այս է մարդկութեան պարտքը։

Իրաւ է որ Մամլընիս ամուլ չէ։

Բայց ինձ այնպէս կ'երևի որ Հայութեան կենաց ծառէն մէկ մէկ տերև կ'ընկնի, երբ անընդհատ նոր թերթեր ծնանիլնուն հետ կը մեռնին։ Ասոր պատճառն այն է որ մեր հասարակութիւնը չը յարգեր նոր ասպարէզ նետուող դաղափարի մը դոդոջումն և թոթովումն, կուզէ որ յանկարծ ծածուկ մը պէս թևարկէ և ողկեանի մը պէս մանչէ։

Անհնար է այս։

Ողկեանըն անդամ առեն մը կաթիլ մ'էր։

Վերջապէս խոսքերնիս եղրակացընենք։

Վարժարան և տպարան, ասոնք են մեր դարդացման վառարանները. առանցմէ մարդ (մայր ալ հասկնանք) և դիրք դուրս տալ աչխատինք։ Եթէ ամեն հայ մարդ և ամեն դաղափար դիրք ըլլան, այն ատեն մեր յուսացած իրականացեալ աղդը ենք։

Երկանիկ և անմահ աղդ մ'ենք։

* * *

Վարդի և արշալոյսի ամսուն Մայիսի 2ին կը մտնէ։

Երակոտ յիչատակի մը սրտագրաւ թուական։

Ցեղս սա կապոյտ եթերին ձխնատիպ ամպիկը. տես սա վտիտրի խաժադոյն ալին.—ձդենք, եղբայր, թող երկին ու ծով իրարու նային։

Ցեղս սա կանաչադեղ թաւուտքը. Շուք և փափաք ունի,—ձդենք, եղբայր. թող հոն սիրեն։

Ցեղս սա դալնեղարդ և դիրջաւոր չողենաւները, որոնք վտիտրի խաժադոյն լանջը պատռելով կը թռչին։ Անոնց մէջ խուռն ու ղեւարթ ամբոխ մը կայ, հոն որտերը չոգենաւին անիւներէն ուժդին կը բաբախեն. կարծես թէ եռանդը ղիրենք կը տանի, քան թէ չոգենաւին մեքենան։ Հոն կիներ ալ կան. Հաստատուն պատղերաս պես ղիրենք չրջապատող մարդկանցերուն լոյս տուող էակներ։

Ծածանող դրօչակներ, բոցավառ ճակատներ, դիմքերալ նայուածքներ, կցկտուր ձայնարկութիւններ, նուագարանաց թրթռումները...

Ո՛հ, ուր կ'երթայ այս սրտագրաւ չէնքը։

Հոն՝ ուր կան նաև տխրիկ՝ ալի՛ թաւուտք՝ շուք ու փափաք։ Գեղ՝ գոյն՝ բոյր՝ ամեն բան կայ հոն։

Բայց հոն այլ է սէրը։

Հոն չատեր ղերբալ կը սիրեն, հոն հոդիները կը սիրեն, հոն հայրենիք մը կը սիրեն։ Հոն կայսերաչքնորհ Սահմանադրութեան մը յիչատակը կը տօնեն։ Հոն Աղդային հանդէս մը կը կատարուի։

—Ա.յդ չոգենաւը նետուինք ուրմին, եղբա՛յր, որ կարծես թէ վտիտիանը զարնող չանթէն չուտ այն սրբազայրը կուղէ նետուիլ, հոն՝ ուր հոդիներու բաբառմ մը կը ծաւալի։

Աղդային հանդէսները աղդի մը ընչաւութիւններն են։

Բայց բաբէ՛։ Ո՛րչափ կարճ կը տևէ այս սիրային օրը։ Արևը կը փութայ իր ճառադայթները լերանց դագաթը մարելու. խնկոյն օդը կը տարաժամի, մինդեռ սրբատեր դեռ կը բաբախեն և չուքեր դեռ կը դողդոջին խօսելու համար։

Շոգենաւները կը սուլեն։ Բաժանում կը դուժեն։

Ցեսե՛ք եք այն ալին՝ որ հանդիսականները՝ ի ծով կամ՝ ի վերադարձ հրաւիրելու համար ծովափին աւաղներուն վրայ կը չփչիայ։

Լսե՛ք եք այն հսկայ ծառերուն ասատիած տխուր «երթայք բարեաւ» որոնք իրենց չուքին տակ հիւսուած այն քան մտերմութեանց վկայ հանդիսացան։

Ցերաւի դառն է այս ժամը։

Բայց ամբողջ տարի մը դառն չըլլալու համար երանի՛ թէ այն բոցավառ ճակատները չը մարին երբ այն օրուան վերջալոյսը հորիզոնին վրայ մարի։

Պ. ԴՈՒՐԵԱՆ

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ՏԱՀԻՆՅՈ ԱՐՁԱԿ ՎՐ ԱՎԵՆՅԱՄՈ

Ա. Ս. Մակարենկո. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր առաջին. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր երկրորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր երրորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր չորրորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր հինգերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր վեցերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր յոթերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր ութերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր իններորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր տասներորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր տասնմեկերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր տասներկուերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր տասներեքերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր տասնչորսերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր տասնհինգերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր տասնվեցերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր տասնյոթերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր տասնութերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր տասնիններորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քսաներորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քսանմեկերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քսաներկուերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քսաներեքերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քսանչորսերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քսանհինգերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քսանվեցերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քսանյոթերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քսանութերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քսանիններորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր երեսներորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր երեսնմեկերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր երեսներկուերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր երեսներեքերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր երեսնչորսերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր երեսնհինգերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր երեսնվեցերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր երեսնյոթերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր երեսնութերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր երեսնիններորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քառասներորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քառասնմեկերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քառասներկուերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քառասներեքերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քառասնչորսերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քառասնհինգերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քառասնվեցերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քառասնյոթերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քառասնութերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր քառասնիններորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր հիսներորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր հիսունմեկերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր հիսուներկուերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր հիսուներեքերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր հիսունչորսերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր հիսունհինգերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր հիսունվեցերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր հիսունյոթերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր հիսունութերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր հիսունիններորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր վաթսներորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր վաթսունմեկերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր վաթսուներկուերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր վաթսուներեքերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր վաթսունչորսերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր վաթսունհինգերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր վաթսունվեցերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր վաթսունյոթերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր վաթսունութերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր վաթսունիններորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր յոթանասներորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր յոթանասնմեկերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր յոթանասներկուերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր յոթանասներեքերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր յոթանասնչորսերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր յոթանասնհինգերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր յոթանասնվեցերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր յոթանասնյոթերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր յոթանասնութերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր յոթանասնիններորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր ութսներորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր ութսունմեկերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր ութսուներկուերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր ութսուներեքերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր ութսունչորսերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր ութսունհինգերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր ութսունվեցերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր ութսունյոթերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր ութսունութերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր ութսունիններորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր իննսներորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր իննսունմեկերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր իննսուներկուերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր իննսուներեքերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր իննսունչորսերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր իննսունհինգերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր իննսունվեցերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր իննսունյոթերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր իննսունութերորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր իննսունիններորդ. Ուսումնական աշխատություններ. Հատոր հարյուրերորդ.

ՎԱՃԱՌՔԻ ՆՕՏԱՂՈՒՆ

2	15	21	Ժառանգ, դահնապետ, Հայրիկ, Ալիշան, Ե. Չարենց, Ա. Ղազարյան, Ա. Ալազան, Ա. Ղազարյան, Ա. Ալազան, Ա. Ղազարյան, Ա. Ալազան